

(א) לקמן ס': ערכן
 כת. ע"ש, (ב) צ"ב כה,
 (ג) לקדושת לא: וש"נ;
 (ד) לקמן עה: צ"ק פה:
 צ"מ לה. ודף יט: צ"ב
 ודף קנ"ג: (ה) ונשיל
 כב: צרכות חל: מנילה ו:
 פסוקים ע"ג. (ו) צ"א
 נוסף: דשמעתא, (ז) אין לי
 צנכבין וצפירימין צנל אם
 כחל לה דין ודברים אין
 לי צנכבין וצ"ל לומר כן
 כ"ל רש"י ועי' במהרש"א,
 (ח) ונ' מוס' יבמות לו:
 ד"ה קני ומוס' צ"ק פה:
 ע"ה ב"שואל

תורה אור השלם

1. וְהָאֵן הִזָּאת אֲשֶׁר
שָׁמַעְתִּי מִצִּדָּה יְיָהּ בֵּית
אֱלֹהִים וְכָל אֲשֶׁר תֵּתֶן לִי
עֲשֵׂה אֶעֱשֶׂה לָּךְ:
עֲשֶׂה לְךָ כֹּחַ כֹּחַ
2. אֲשֶׁרִי שְׁמִיר מִשְׁפָּט
עֲשֵׂה עֲדֶיךָ כָּכָל עֵת:
תְּהִלִּים קו ג
3. הֲוֹן וְעֶשֶׂר בְּרִיתוֹ
וְצִדְקָתוֹ עֲמֹדֹת לְעַד:
תְּהִלִּים קיב ג
4. וְרִאָּה בְּנִים לְבָנִיךָ
שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:
תְּהִלִּים קכז ג

גליון הש"ס

גמ' בארשא התקינו
המבובו. בירושלמי פ"א
דפאה כך היתה הלכה בידם
ושכחום וחזרו ועמדו
השניים והסכימו ע"ד
הראשונים: שם ובי אפשר
לעשות צדקה בכל עת.
ע' מדרש רבא אבא רבי
סנדק 97 ע"ד ע"ד:

מוסף רש"י

[illegible]

ועשייתו. כפיתי אותם בחזקה ומפני שטרחתי עלי לייכנס לו לפני משורת הדין מחצבני: ואי דינא הוא. אין כאן גמילות טובה להחזיק ולו טובה שעל כרחו יפוט אמת: **המבזבז.** לעניים: **מחומש.** שבנכסיו שלא יאטרד לצריות: **עשר אעשרנו.** שני עשורין הוו להו חומש: והא

לֹא דמי צִהָרָה לְקַמָּה. דְּכִי שְׁקֵלָה לְקַמָּה פֶּשׁוּ לְהוּ ט' וְכִי הִדְרַת מַדְלִית מִמַּעַשׁ דִּידְרוּ לֹאז' כִּי קַמָּה הוּא וְאִין כִּכָּן חוּמַשׁ בְּשֵׁנִיָּה: **אֵעֲשִׂינוּ.** מַדְלָה כְּכַתִּיב עֶשׂר אֲעֶשֶׂר לָךְ הֵעִשְׂרִי קֶלֶמֶר שֵׁנִי אֵעֲשִׂינוּ כְּלֹמֶר מִמַּעַשׁ שֵׁנִי רַבָּה כְּרֶאשׁוֹן: **שְׁמוּעוֹת הֵלְלוּ.** דְּרַבִּי אֵילֵעָא בְּתַקְנָה אֲדֹשָׁא: **מִתְמַעֲטוֹת הַוֹּהֲלוֹת.** מִתְמַוְרָאִים. הִרְאִשְׁנָה אִז' אֵילֵעָא אָמַר ר"ל מִשּׁוֹם דְּרַבִּי צִר מוֹיִנָא הַשְׁנִיָּה ר' אֵילֵעָא אָמַר ר"ל שְׁלִישִׁית ר' אֵילֵעָא לְחֻדִּיָּה: **וּסְמִינִךְ.** בְּסִדְרָה הֵלְכוֹת וְכו' תַּעֲבִי סִדְרָה מִיַּעֲטוֹן: **הַבְּעִינִים כִּכְּבוּ וְצִוּנוּ.** צִוִּי וְצִוּוֹתֵי כִּכְהֵן קִטְיִים כֹּחַב נִכְסֵי הַמִּצְדֹּץ אֵל יִצְחָק וּמַעֲמָה לֹא תַחֲלִיף בְּאִזּוֹ שְׁלֶשֶׁה וְאַחֲזִיו שֵׁנִים וְאַחֲזִיו אֶחָד: **מַגְלַל עַם וְצִוּוּ.** אֵם מִסְרָה מִלְּמֹד יִגְלַל עַמּוֹ צִנְחָת וְצִדְרִים רִכִּים: **יִוֵּר עַמּוֹ לְחַיִּיו.** לְדֹרוֹת צִדְרָעָה וְצֹחֶסֶר לֹס: **וְכִי שְׁמַלְלָה דֵּר שִׁלְתָּ מִלְּמֹד הַיְיִרֹת**

היה: וספי לוי כי מורה. הלעטורה
מורה כשור שאתה מלעיטו ואזכר
מאכל: להענייתא מעט לעם. להתענות
כל היום וחינוכא לשעות מקודם לכן
שנתיים כדלמירין דיומא (דף פג.):
ובסניעותא. שהיא ממנהגם להביא כח
שאינה מתעבת כח בלימוד מורה. ומרמי
סרי דקאמר שנת שמים עשרה גופא
קאמר דאי צת שמים עשרה ויום
אחד דלורייתא היא שמצינא שתי
שערות וצת עושנים ואין צורך לנו
ללמוד ממניקתו של אבי: לא חיי.
אם לא ברפואה בדוקא: מררפא
דדיה. מרה של דיה שקורין וולטור:
נגשפיה וגשפיה. תמשחנו ממנו
ותשקנו ממנו בשכר: אלוףא דיקלא.
סבי שגדל סביב דקל תומר ענין
וויילד'ה שכורח את עץ הגפן:
ההמכנים את בנו. ללמוד תורה:
רצין אחריי. להברותו ולהסיתו מרבו
אחיו מגיעו. מסוכן הוא למות מרבו
וחולשו: חזיריו רצין אחריי. להיות
פקחין בתורה כמותו: הא דחיש. אל
יכניסנו שמסוכן הוא פן יחליש וימות:
דצריא. יכניסנו לפי שמתפקח:
ששמרה בנכסי מלוג. הקרן: הצעל
מוציא. דשויהו רבנן כלוקח והוא
לוקח ראשון: באולכופא. אסיפת
צבתי אדם: סנא מויה. דר' יוסי
בבא מציעא מרה' הוא: זה הון צניו
ובצניו קטנים. שמתד יוס ויללה
הן עליו והיא נדקה שאינו חיוב עליו
בהם: הון ועושר צניו. שאין הממון
כלה ואעפ"כ נדקתו עומדת לעד:
זה הנומד תורה ומלמדה. מתקיימת
צו הרי הון ועושר צניו ונדקתו
עומדת לעד על שטרח ללמד
לתלמידים: זה הכותב דו'. הספרים
קיימים לו שאינם כלים ונדקתו עומדת
לעד: לאיצווי. מי קרוב וקודם בגמלה:
אוש

זוה

וידיה משום איבה והיו כלוקח ראשון (ב"ק פח:) ומיהו להכי אהני מכירת האשה, שאם ימות בעלה
בחייה יטלם הלוקח (רשב"ם ב"ב נ.).

נערה שנתפתתה פרק רביעי כתובות

עשיתניהו בעי. האי עשוי לרץ לומר דהיינו דצדדים כי ההוא
 דלקמן (דף נג.) מעלאי דידי היינו עשוי והשתא
 אחאי שפיר דאמר עשיתניהו בעי דאם מן הדין היה מה היה לו לעשותם
 דצדדים היה לו להלקותם ולכופם עד שזונו ואותו וכו' פ"ת ומייהו
 מנינו עשוי שלא דצדדים כגון ארין

מעשין אלא לפסולות (לקמן 77 ע"א).
איבובו יותר מחובש. מפרש
 צירושלמי שפעם ראשונה יכול
 חומש ומכאן ואילך בכל שנה
 ושנה יתן חומש הכרית:

שיהא אדם מולגל עם בנו עד
ל"ב שנה. והא דמנן
במסכת אבות (פ"ב) בן עשר למשנה
לא סירד עמו לקיוו אלול לגלגל:
נפשי ליה כי תורא. ולא ידע עמו

לחיו עד י"ב שנה והא
דתן במסכת אבות בן חמש שנים
במקרא היינו לגבל ולא למיספי ליה:
שית במקרא. היינו בר שש
ויוס אחד דומיא דבר עשר

מתמעטות והולכות
נבוכזו אמר רב יצחק
אדם מתגלגל עם בנו
ה מכאן ואילך יורד
אמר ליה רב לרב
ציר מבר שית לא
ספי ליה כתורא אין

למשנה דהוי בר עשר ויוס אחד כי
ההוא למסכת אבות דהתם הוי בר
עשר ויוס אחד דומיא דבן י"ג למנות
והשתא האי בר שית למקרא לא הוי
דומיא דבן עשר למשנה דבר שית
למקרא היינו למספיק ליה כי תורא
ובר עשר למשנה לא למספיק ליה
אלא לגלגל עד י"ג שנה;

ובת תריסר לתעניתא. פירש בקונטרס שנת י"ג ומשום חינוך ולר"י נראה דבש י"ג שנה ויום אחד קאמר דומיא דבר עשר כדפרש"י ואשמעינן דלית לן השלמה דרבנן כר"י צפיקן בנתרא ליומא (דף פג.) והא דפ"י נמי בקונט' במינוקס שהיא ממהרת להביא כח לא היה צריך לפרש כן אלא שחינוך שלה שנה לפני גדלותה דיינו י"ג שנה ויום אחד כמו מינוק שחינוכו שנה לפני גדלותו:

ומאי אסותיה. פרי"ת שלא ישכנו
אצל אֵין נראה לפרש לאחר
שנשכו דהא אמר דלא חיי משמע
דאֵין רפואה מועלת לו:

הבעל מוציא מיד הלכותות.
אליצב' דר"י דאמר קנין

פירות כקנין הגוף דמי לא כריכא
לתקנתא חושא אללא לריש לקיש
ואליבא דריש לקיש מסיק לה צפ'
החובל ("צ"ק ד' פס: וסס) אי נמי לרי'
נמי לאטריק בעל נותן מתנה לאשמו
שקנתה ואין הצול חורב פירותא חגי'
דכתב לה דין ודברים¹ אין לי צפירות
נכסיך אצל אין לומר דכתב לה דין
ודברים אין לי צנכסיך וצפירותיהם
דהא תנן צפרק הכותב (לקמן דף פג.)
דאס מכרה ונתנה קיים (א:)
ימי

נשים רבי שמואל בר נחמני אמר זה המגדל יתום ושיאן³ הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד רב שמר זה הלומד תורה ומלמדה וחד אמר זה הכותב ומשאילן⁴ לאחרים וראה בנים לבניך שלום על שש בן לוי כיון שבנים לבניך שלום על ישראל ויבום רבי שמואל בר נחמני אמר כיון שבנים לבניך לא אמי לאוניאניו זה מדמי דבש ר"א לפני חכמים בל'

יָתִיב

[illegible]

ז א טור ח'מ"א סי' רמ
 זצ"י:
זח ג מ"י פ"ו מ"ה'
 תמטות עניים ה"ה'
 ז"ס"ח מ"ה' ערנן ה"ה'
 זמג עשין קכב טו"ש'
 ז"י"ד ק"י רמט ע"א:
זס ג מ"י פ"א מ"ה'
 ז"ח ה"ה' ז ופ"י'
 ז"ל ז ע"ה עשין ז טו"ש'
 זש ס' רמז קע"ה:
זע ז טו"ש ע"ה ס' רמ
זע ה מ"י פ"ה מ"ה'
 ז"ח ה"ה' ז סג
 עשין עט טו"ש ע"ה'
 ז ס' ע"ה ט:
זעב ה מ"י פ"א מ"ה'
 תמטות עניים ה"ה'
 זט טו"ש ע"ה י"ד ק"א ס' רמ
 ז:

לעזי רע"י

יולטור. פרס.
ויילד"ה [וייל"א].
קנקנת.

תוספות רי"ד

[illegible][illegible]